

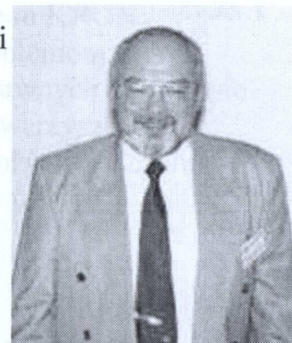
Forum Akademickie 6/1998

Budowanie lobby

**Świadomość konieczności budowania wspólnego lobby
i działania razem staje się coraz powszechniejsza.**

Krzysztof Pawłowski

15 maja 1998 r. obradowało Prezydium Konferencji Rektorów Uczelni Niepaństwowych. Jako miejsce obrad wybraliśmy Szczecin z dwóch powodów. Po pierwsze, Prezydium postanowiło odbywać posiedzenia głównie poza Warszawą - chcemy w ten sposób lepiej poznać nasze uczelnie i siebie nawzajem, a po drugie, w tym dniu Zachodniopomorska Szkoła Biznesu świętowała uroczystość swego 5-lecia. Prof. Wojciech Olejniczak, rektor ZSB przedstawił dorobek i plany rozwojowe swojej uczelni.

POTRZEBA WSPÓLPRACY

To spotkanie jest sygnałem zmian dokonujących się w sporej części środowiska uczelni niepaństwowych: przejścia od okresu wstępnego, w którym dominowała samodzielna praca inwestycyjna, organizacyjna, poszukiwanie kadr oraz miejsca uczelni na rynku edukacyjnym, do okresu, w którym zaczynamy dostrzegać konieczność podejmowania szerszych działań i wspólnych inicjatyw. Pojawiają się pomysły wspólnych działań inwestycyjnych, tworzenia aliansów strategicznych, inicjatywy wspólnego kształcenia kadr czy wręcz wspólnych badań naukowych. To przeświadczenie o potrzebie współpracy jest szczególnie widoczne w grupie uczelni najstarszych, ale jestem przekonany, że także szkoły młodsze będą dołączały, w miarę stabilizacji programowej, kadrowej i finansowej.

Dostrzegam przynajmniej trzy powody rodzącej się potrzeby współpracy: duży dystans (delikatnie mówiąc) do naszych uczelni ze strony przeważającej części szkół państwowych i niechęć do współpracy (mam za sobą trzy nieudane próby podjęcia wspólnych programów edukacyjnych z czołowymi polskimi uczelniami akademickimi); rosnąca konkurencja, i to na nierównych warunkach (studia nieodpłatne w uczelniach państwowych, płatne u nas), która zostanie zaostrzona po utworzeniu przez MEN państwowych wyższych szkół zawodowych (niezrozumiała jest w naszym środowisku determinacja MEN w tworzeniu tych szkół przy dramatycznie niskich nakładach na szkolnictwo wyższe w budżecie); brak pomocy dla naszych uczelni ze strony władz państwowych i, w przeważającej ilości przypadków, także brak wsparcia ze strony władz lokalnych. W tej sytuacji świadomość konieczności budowania wspólnego lobby i działania razem staje się coraz powszechniejsza.

WSPÓLNE INICJATYWY

Wspomnę tu o dwóch konkretnych inicjatywach zaakceptowanych przez Prezydium KRUN na najbliższy rok akademicki.

W dniach 23-24 października 1998 r. prof. Józef Szablowski, rektor Wyższej Szkoły Finansów i Zarządzania w Białymstoku, organizuje w Białowieży konferencję naukową "Stan i perspektywy rozwoju szkolnictwa wyższego w Polsce - dynamika, struktura i aspekty regionalne", podczas której odbędzie się walne zgromadzenie KRUN oraz zebranie Prezydium. Mam nadzieję, że ministrowie Mirosław Handke i Jerzy Zdrada przyjmą nasze zaproszenie i przedstawią w Białowieży projekt nowej ustawy o szkolnictwie wyższym, a zarazem zaprezentują własną wizję miejsca uczelni niepaństwowych w polskim systemie szkolnictwa wyższego.

W dniach 14-17 stycznia 1999, wspólnie z prof. Franciszkiem Mareckim, rektorem Wyższej Szkoły Informatyki i Zarządzania z Bielsko-Białej, wiceprzewodniczącym KRUN, zamierzamy zorganizować kolejną konferencję poświęconą naszym problemom (ze szczególnym naciskiem na sprawy jakościowe i problemy rozwiązań prawnych w zakresie praw założycieli). Chcielibyśmy, aby to była inicjatywa wspólna ze Stowarzyszeniem Rektorów i Założycieli Uczelni Niepaństwowych oraz Konferencją Założycieli Uczelni Niepaństwowych.

RÓWNOŚĆ PRAW

Podczas obrad Prezydium KRUN z 15 maja sporo czasu poświęciliśmy nowej ustawie o szkolnictwie wyższym. Oczekujemy, że minister edukacji narodowej jeszcze na etapie konsultacji wstępnych zechce spotkać się z Prezydium KRUN i wysłuchać naszych opinii, dotyczących już niemal 20-procentowej części polskiego szkolnictwa wyższego.

Zasadniczą wagę nasze środowisko przywiązuje do całkowitego zrównania praw studentów naszych uczelni z prawami studentów uczelni państwowych, a w tym - dostępu na równych prawach do pomocy socjalnej, materialnej (stypendiów). W tej sprawie KRUN, wspólnie z organizacją studencką MONSSUN, wystąpi do Rzecznika Praw Obywatelskich.

Prezydium KRUN wyraża zaniepokojenie nierównym traktowaniem przez Radę Główną Szkolnictwa Wyższego i Komisję Akredytacyjną Wyższego Szkolnictwa Zawodowego wniosków dotyczących założenia państwowych wyższych szkół zawodowych i niepaństwowych szkół wyższych. Wnioski o utworzenie niepaństwowych szkół wyższych bądź uruchomienie nowych kierunków czekają na rozpatrzenie kilka, a nawet kilkanaście miesięcy, a wnioski o utworzenie szkół państwowych są rozpatrywane natychmiast. Trudno w tej sytuacji nie wspomnieć głosów członków Prezydium, że RGSzW dość jednostronnie reprezentuje interesy uczelni państwowych.

Ożywioną dyskusję przeprowadziliśmy na temat systemu finansowania szkolnictwa wyższego w Polsce. Zgodziliśmy się, że obecny system utrzymujący monopol na finansowanie tylko państwowego sektora szkolnictwa wyższego jest zły, gdyż nie sprzyja podnoszeniu jakości ofert edukacyjnych i nie pozwala w sposób efektywny wykorzystać ograniczonych środków budżetu państwa przeznaczonych na szkolnictwo wyższe. W tym kontekście zapoznałem członków Prezydium z wnioskiem WSB-NLU w Nowym Sączu do MEN w sprawie uruchomienia w naszej uczelni studiów nieodpłatnych (realizowanych w ramach edukacyjnych zamówień rządowych), w miejsce tworzenia w Nowym Sączu państwowej wyższej szkoły zawodowej.

Ze zdziwieniem i oburzeniem Prezydium KRUN przyjęło protokół z obrad polsko-niemieckiej Stałej Komisji Ekspertów ds. Ekwiwalencji Dyplomów w Szkolnictwie

Wyższym, które odbyły się 24-25 listopada 1997. Strona polska "zapomniała" o niepaństwowych szkołach wyższych podpisując uzgodnienie dotyczące ekwiwalencji dyplomów dla wszystkich uczelni państwowych (niezależnie od reprezentowanego przez nie poziomu). W tej sprawie Prezydium zobowiązało mnie do podjęcia stosownych działań.

STATUS SAMORZĄDU

Przedyskutowaliśmy także sprawę członkostwa w samej Konferencji Rektorów Uczelni Niepaństwowych. Przyjeliśmy założenie, że Konferencja jest powszechna, tzn. stanowi dla naszego środowiska rodzaj samorządu uczelni niepaństwowych. Nie ma więc charakteru stowarzyszenia rejestrowanego z członkostwem, składkami itd. Członkiem KRUN jest więc każdy rektor uczelni niepaństwowej działającej w Polsce zgodnie z odpowiednimi ustawami i zarejestrowanej w MEN. Członkostwo w KRUN jest automatyczne i nie może być cofnięte aż do zakończenia pełnienia funkcji rektorskiej.

W związku z tymi założeniami, Prezydium KRUN uznało za niebyłe uchwały Konferencji z lat ubiegłych, nie będące w zgodzie z przyjętą interpretacją statusu Konferencji.

W końcowej części obrad Prezydium KRUN prowadziło długą dyskusję dotyczącą problemów akredytacji programów i szkół oraz związanego z tym problemu jakości kształcenia. Zdecydowaliśmy się także na opracowanie strony internetowej KRUN.